
คำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ
สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

---

1. ภาพรวมผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

ล้านบาท	2560	2561	+ / (-)	+ / (-) %
รายได้รวม	1,155.58	1,422.61	267.03	23.11%
EBIT	325.40	354.24	28.84	8.86%
ต้นทุนทางการเงิน	85.09	67.37	(17.72)	(20.83%)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	52.64	59.19	6.55	12.44%
กำไรสุทธิ	187.67	227.68	40.01	21.32%
อัตรากำไรสุทธิ (ROS)	16.24%	16.00%		
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.45	0.42	(0.03)	(6.67%)

รายได้รวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้รวมเท่ากับ 1,422.61 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 267.03 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23.11 ทั้งนี้รายได้ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ในแต่ละธุรกิจ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ประเภทเดียวกันของปี 2560 ดังนี้ (1) รายได้ค่าสิทธิจากธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์ เดิมนั้นเท่ากับร้อยละ 23.07 (2) รายได้จากบริการให้บริการจากธุรกิจบริการโฆษณา ลดลงเท่ากับร้อยละ 22.33 และ (3) จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จากธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ เดิมนั้นเท่ากับร้อยละ 95.65

กำไรสุทธิ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิเท่ากับ 227.68 ล้านบาท ซึ่งเติบโตเพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 40.01 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 21.32 แม้ว่ารายได้รวมของปี 2561 จะเพิ่มขึ้นจากปี 2560 ในอัตราร้อยละ 23.11 แต่เนื่องจากในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ มีการลงทุนในคอนเทนต์เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ รวมถึงการจัดประชาสัมพันธ์คอนเทนต์ของบริษัทฯ ผ่านการโฆษณาตามสื่อต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์คอนเทนต์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ส่งผลให้อัตราร้อยละรายได้รวมต่อกำไรสุทธิสำหรับปี 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ลดลงจากร้อยละ 16.24 เป็นร้อยละ 16.00 และอัตราส่วนค่าใช้จ่ายเมื่อเทียบกับรายได้รวมสำหรับปี 2561 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2560 ลดลงจากร้อยละ 14.24 เป็นร้อยละ 13.23

2. ข้อมูลสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มธุรกิจ

ด้านบาท	2560	2561	+ / (-)	+ / (-) %
1. ธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์				
รายได้ค่าสิทธิ	1,070.71	1,317.74	247.03	23.07%
ต้นทุนค่าสิทธิ	637.38	834.39	197.01	30.91%
กำไรขั้นต้นธุรกิจขายสิทธิ	433.33	483.35	50.02	11.54%
อัตรากำไรขั้นต้น	40.47%	36.68%		
2. ธุรกิจบริการโฆษณา				
รายได้จากการให้บริการ	64.41	50.03	(14.38)	(22.33%)
ต้นทุนการให้บริการ	22.65	30.80	8.15	35.98%
กำไรขั้นต้นธุรกิจบริการโฆษณา	41.76	19.23	(22.53)	(53.95%)
อัตรากำไรขั้นต้น	64.83%	38.44%		
3. ธุรกิจขายผลิตภัณฑ์				
รายได้จากการขาย	18.64	36.47	17.83	95.65%
ต้นทุนขาย	5.58	13.66	8.08	144.80%
กำไรขั้นต้นธุรกิจขายผลิตภัณฑ์	13.06	22.81	9.75	74.66%
อัตรากำไรขั้นต้น	70.06%	62.54%		
กำไรขั้นต้นรวม	488.15	525.39	37.24	7.63%
อัตรากำไรขั้นต้นรวม	42.31%	37.41%		

ธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีรายได้ค่าสิทธิเท่ากับ 1,317.74 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เป็นจำนวน 247.03 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 23.07 โดยปัจจัยหลักที่ส่งผลให้รายได้ค่าสิทธิของปี 2561 เพิ่มขึ้น คือ บริษัทฯ ได้เพิ่มช่องทางการจำหน่ายคอนเทนต์สู่ต่างประเทศ ซึ่งในอดีตบริษัทฯ จำหน่ายคอนเทนต์ภายในประเทศเพียงอย่างเดียว นอกจากการจำหน่ายต่างประเทศเป็นปัจจัยที่ทำให้รายได้ค่าสิทธิเพิ่มแล้ว อีกปัจจัยที่ส่งผลให้รายได้ค่าสิทธิเพิ่มขึ้นก็คือการที่ลูกค้ากลุ่มผู้ประกอบการสถานีโทรทัศน์ระบบดิจิตอลรายเดิมและรายใหม่มีการซื้อคอนเทนต์เพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่เป็นการซื้อคอนเทนต์ประเภทซีรีส์อินเดีย ฟิสิกส์ โดยคิดเป็นร้อยละ 81.88 และร้อยละ 9.51 จากการจำหน่ายคอนเทนต์ทั้งหมด จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้รายได้ในธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์งวดปัจจุบันเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับปี 2560

ต้นทุนค่าสิทธิ (ประกอบด้วย ค่าตัดจำหน่าย และค่าพากย์และค่าแปลเป็นหลัก) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทฯ มีต้นทุนค่าสิทธิเท่ากับ 834.39 ล้านบาทและ 637.38 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.91 เนื่องจาก บริษัทฯ มีการลงทุนในคอนเทนต์เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจทั้งการจำหน่ายภายในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศส่งผลให้ค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น และทำให้ต้นทุนค่าสิทธิงวดปัจจุบันเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี 2560

ทั้งนี้บริษัทฯ มีกำไรขั้นต้นจากธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับ 483.35 ล้านบาท และ 433.33 ล้านบาท ตามลำดับ คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.54 และอัตรากำไรขั้นต้น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 เท่ากับร้อยละ 36.68 และ 40.47 ตามลำดับ ทั้งนี้การลดลงของ

อัตรากำไรขั้นต้นสวนทางกับการเติบโตของรายได้ของบริษัทฯ เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของค่าตัดจำหน่ายของคอนเทนต์ที่ซื้อเพิ่มในระหว่างปีเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจ

สำหรับ Backlog การจำหน่ายคอนเทนต์ของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีมูลค่าเท่ากับ 665.36 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วย Backlog จากการจำหน่ายคอนเทนต์ในประเทศ มูลค่า 378.95 ล้านบาทและBacklog จากการจำหน่ายคอนเทนต์ในต่างประเทศ มูลค่า 286.41 ล้านบาท หรือ 8.95 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา

ธุรกิจบริการโฆษณา

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีรายได้จากการให้บริการเท่ากับ 50.03 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 เป็นจำนวน 14.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.33 ซึ่งสาเหตุหลักมาจาก การลดลงของงบประมาณโฆษณาที่ได้ปันส่วนมาจากทางเอเจนซีมาให้กับทางช่องของบริษัทย่อยลดน้อยลง ประกอบการบริหารจัดการลูกหนี้บางรายของกลุ่มบริษัท จึงทำให้ชะลอการขายเวลาโฆษณากับลูกค้าบางรายออกไป

ธุรกิจขายผลิตภัณฑ์

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นจำนวนเงิน 36.47 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เป็นจำนวน 17.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.65 ซึ่งสาเหตุหลักมาจากในปี 2561 บริษัทฯ มีลูกค้ารายใหญ่เพิ่มขึ้น

รายได้อื่น

รายได้อื่นของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ประกอบด้วยรายได้จากการเป็นตัวแทนการจำหน่ายคอนเทนต์ ดอกเบี้ยรับ กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนและกำไรจากเงินลงทุนระยะสั้น โดยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 รายได้อื่นเท่ากับ 18.37 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปี 2560 เป็นจำนวนเงิน 16.54 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 903.83 โดยมีสาเหตุหลักมาปี 2561 บริษัทฯ มีกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเป็นจำนวน 11.80 ล้านบาท มีรายได้จากการเป็นตัวแทนการจำหน่ายเป็นจำนวนเงิน 2.53 ล้านบาท และมีกำไรจากเงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 1.81 ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ

ล้านบาท	2560	2561	+ / (-)	+ / (-) %
ค่าใช้จ่ายในการจัดงาน (Event)	14.67	20.79	6.12	41.72%
ค่าโฆษณาและประชาสัมพันธ์	13.71	25.33	11.62	84.76%
อื่นๆ	3.75	5.59	1.84	49.07%
รวมค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	32.13	51.71	19.58	60.94%

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เท่ากับ 19.58 ล้านบาท เนื่องจากในปีปัจจุบัน บริษัทฯ และบริษัทย่อย มีการประชาสัมพันธ์คอนเทนต์ของบริษัทฯ ผ่านสื่อต่าง ๆ มากขึ้นเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์คอนเทนต์ให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้ชมซีรีย์ และลูกค้าทุกกลุ่มของบริษัทฯ ซึ่งส่งผลให้รายได้ในธุรกิจให้บริการและจำหน่ายคอนเทนต์เพิ่มขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ล้านบาท	2560	2561	+ / (-)	+ / (-) %
ค่าใช้จ่ายพนักงานและผู้บริหาร	67.77	86.79	19.02	28.07%
ค่าที่ปรึกษา	12.69	11.53	(1.16)	(9.14%)
ค่าภาษีและเบี้ยปรับ	22.47	0.25	(22.22)	(98.89%)
ค่าเพื่อหนังสือจะสูญ (โอนกลับ)	(0.31)	(0.40)	(0.09)	(29.03%)
อื่นๆ	29.81	39.64	9.83	32.98%
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	132.43	137.81	5.38	4.06%

ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีจำนวน 137.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 เป็นจำนวนเงิน 5.38 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.06 เนื่องจาก (1) การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายพนักงานและผู้บริหาร โดยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 19.02 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 28.07 ซึ่งสอดคล้องกับจำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับการขยายตัวของธุรกิจ (2) การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่น ๆ โดยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 9.83 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 32.98 ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากในปีปัจจุบัน บริษัทฯ มีการจำหน่ายคอนเทนต์ในต่างประเทศ ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการดำเนินการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น และในขณะเดียวกัน (3) มีการลดลงของค่าภาษีและเบี้ยปรับ เนื่องจากในปี 2560 บริษัทฯ มีค่าเบี้ยปรับภาษีจากการนำส่งภาษีล่าช้า ประมาณ 22.11 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯ ได้ชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้วทั้งจำนวนในไตรมาสที่สองของปี 2560 โดยในปีปัจจุบัน บริษัทฯ ไม่มีค่าใช้จ่ายในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้น

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายทางการเงินเท่ากับ 67.37 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 เป็นจำนวนเงิน 17.72 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 20.83 อันเป็นผลมาจากการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายทางการเงินอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพของบริษัทฯ อาทิเช่น การจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะสั้นที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง ทั้งแฟคเตอริ่ง และตัวสัญญาใช้เงิน เป็นต้น

ฐานะการเงิน

ล้านบาท	31 ธ.ค. 60	31 ธ.ค. 61	+ / (-)	+ / (-) %
สินทรัพย์				
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราว	925.49	138.76	(786.73)	(85.01%)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	739.98	1,117.59	377.61	51.03%
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	72.21	82.73	10.52	14.57%
เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อสิทธิรายการ	102.90	655.21	552.31	536.74%
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน - ลิขสิทธิ์รายการ	1,184.27	1,181.01	(3.26)	(0.28%)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	113.69	75.90	(37.79)	(33.24%)
รวมสินทรัพย์	3,138.54	3,251.20	112.66	3.59%
หนี้สิน				
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	523.14	93.95	(429.19)	(82.04%)
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	599.04	-	(599.04)	(100.00%)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	173.50	198.17	24.67	14.22%
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	-	885.00	885.00	100.00%
หนี้สินไม่หมุนเวียน	16.48	20.02	3.54	14.02%
รวมหนี้สิน	1,312.16	1,197.14	(115.02)	(8.77%)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	1,826.38	2,054.06	227.68	7.61%
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	3,138.54	3,251.20	112.66	3.59%

สินทรัพย์รวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวมเท่ากับ 3,251.20 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นจำนวนเงิน 112.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.59 โดยมีสาเหตุหลักมาจาก

- (1) เงินสด รายการเทียบเท่าเงินสดและเงินลงทุนชั่วคราวลดลง 786.73 ล้านบาท เนื่องจากบริษัทฯ มีการลงทุนในลิขสิทธิ์คอนเทนต์เพิ่มเติมในระหว่างปี 2561 เพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจของบริษัทฯ และมีการจ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง เพื่อเป็นการบริหารจัดการค่าใช้จ่ายทางการเงินของบริษัทฯ โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีเงินลงทุนชั่วคราว จำนวน 12.87 ล้านบาท ซึ่งลงทุนใน กองทุนเปิดธนาชาติบริหารเงิน และ กองทุนเปิดภัทร มั่นนี้โพสิทีฟ
- (2) ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นเพิ่มขึ้น 377.61 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 51.03 ซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของรายได้ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย สำหรับลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระ 6 - 12 เดือน จำนวน 302.84 ล้านบาท ทั้งนี้ ณ ปัจจุบันบริษัทฯ ได้รับการชำระจากลูกค้าเท่ากับ 115.06 ล้านบาท (ข้อมูล ณ 27 กุมภาพันธ์ 2562) แม้ว่าลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผู้บริหารยังคงเชื่อมั่นว่าจากประสบการณ์ทางธุรกิจที่ผ่านมา บริษัทฯ จะสามารถเรียกเก็บเงินจากลูกค้าได้โดยเฉพาะลูกค้ารายใหญ่ ซึ่งไม่เคยมีประวัติด้านการไม่ชำระเงิน

- (3) เงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อสิทธิรายการเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 552.31 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 536.74 เนื่องจากมีการจ่ายเงินจองลิขสิทธิ์คอนเทนต์เพิ่มเพื่อรองรับการเติบโตของธุรกิจให้บริการและจำหน่ายลิขสิทธิ์คอนเทนต์ที่มีรายได้เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งเป็น (1) การจ่ายล่วงหน้าเพื่อต่ออายุลิขสิทธิ์คอนเทนต์เดิมเป็นประมาณ 122.20 ล้านบาท (2) การจองลิขสิทธิ์คอนเทนต์สำหรับสิทธิในประเทศเป็นจำนวนเงินประมาณ 65.05 ล้านบาท และ (3) การจองลิขสิทธิ์คอนเทนต์สำหรับสิทธิต่างประเทศเป็นจำนวนเงินประมาณ 451.68 ล้านบาท เพื่อรองรับแผนการเติบโตด้านการส่งออกลิขสิทธิ์คอนเทนต์ของบริษัทฯ
- (4) ลิขสิทธิ์รายการลดลง 3.26 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 0.28 โดยในระหว่างปี 2561 มีการลงทุนค่าลิขสิทธิ์รายการเป็นจำนวน 776.14 ล้านบาท และมีค่าตัดจำหน่ายเป็นจำนวนเงิน 779.40 ล้านบาท
- (5) สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นลดลงเป็นจำนวน 37.79 ล้านบาท โดยยอดคงเหลือส่วนใหญ่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เป็นเงินฝากธนาคารที่ติดภาระค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะสั้น ซึ่ง ณ ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ลดวงเงินกู้ยืมระยะสั้นดังกล่าว จึงนำเงินฝากที่ปลอดภาระค้ำประกันไปลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค่าที่ให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการออมกับสถาบันการเงิน ส่งผลให้ยอดคงเหลือของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ลดลง

หนี้สินรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมเท่ากับ 1,197.14 ล้านบาท ลดลงเป็นจำนวน 115.02 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 8.77 การลดลงของหนี้สินรวมเกิดจากภายหลังบริษัทฯ ได้จ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพื่อเป็นการลดต้นทุนทางการเงินของบริษัทฯ โดยยอดคงเหลือของเงินกู้ยืมระยะสั้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ลดลงจากสิ้นปีที่แล้วเท่ากับ 429.19 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 82.04 และในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ ได้มีการออกหุ้นกู้ 2 ครั้ง เป็นจำนวนเงิน 900 ล้านบาท ซึ่งมีอายุ 2 ปี และมีอายุ 1 ปี 11 เดือน 28 วัน โดยวัตถุประสงค์ในการออกหุ้นกูดังกล่าวเพื่อใช้ในการชำระคืนหุ้นกู้ของบริษัทฯ ที่จะครบกำหนดไถ่ถอนในระหว่างปี และใช้เป็นเงินทุนในการดำเนินกิจการ

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นเท่ากับ 2,054.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 227.68 ล้านบาท โดยเพิ่มขึ้นจากกำไรจากการดำเนินงานตามปกติของบริษัทฯ และบริษัทย่อย